

Universitatea “Dunărea de Jos” din Galați

Școala doctorală de științe socio-umane

Domeniul: Filologie

Rezumatul tezei de doctorat

Influența timpului și a tehnologiei asupra idiomurilor. Amprenta unei culturi

Conducător științific,
Prof. univ. dr. Elena Croitoru

Doctorand,
Iulian Mardar

Galați
2020

Contents

Chapter 1 – A New View on Idioms

1.1. The Beginnings. Defining the Idiom	
1.1.1. Prior attempts	
1.1.2.1. Empiricists vs nativists	
1.1.2.2. The main directions in studying idioms	
1.1.3. Between one word and a full sentence	
1.1.3.1. Proverbs – idioms or not?	
1.2. Idioms – a Dynamic World	
1.2.1. From a simple word to an idiom	
1.2.2. A new view on similes	
1.2.3. The new kid on the block – <i>IBIS</i>	
1.2.3.1. Differentiating between IBISes and the other idioms	
Conclusions to defining idioms	

Chapter 2 - The Influence of Technology and Society on ‘Stupid’ and ‘Crazy’ Idioms

2.1. Preliminary remarks	
2.2. The technological progress and the disappearance and appearance of idioms related to it	
2.3. Crazy and stupid idioms at work	
2.3.1. Some missing links	
2.3.2. Defining <i>stupid</i> and <i>crazy</i> – not a walk in the park	
2.3.3. <i>A part short/shy of a whole</i> versus <i>parts missing from the whole</i>	
2.3.4. One for the road – the <i>temporarily crazy due to rage</i> idioms	
2.4. Crazy and stupid idiom patterns	
2.4.1. The most common topics used in creating stupid and crazy idioms	
2.4.1.1. Classification of ‘stupid’ and ‘crazy’ English idioms according to the topics.....	
2.4.2.1. Classification of stupid and crazy Romanian idioms according to the topics.....	
2.4.3. English patterns versus Romanian patterns	
2.4.3.1. Topics and patterns for the <i>temporarily crazy</i> or <i>stupid</i> English and Romanian idioms	
Conclusions	

Chapter 3 – On Negative, Positive and Neutral English and Romanian Idioms

3.1. Preliminary remarks

3.2. Concrete numbers and percentages of positive, negative and neutral idioms

3.2.1. Enter the humans

3.2.2. Establishing criteria for the three categories: positive, negative and neutral

3.2.3. *Personality-character, appearance and happiness-misery* idioms

3.2.3.1. The influence of technology in *personality-character, appearance and happiness-misery* idioms

3.2.4. Proper idioms versus other fixed expressions

3.3. *Dog-câine, cat-pisică, horse-cal and bull/ox-taur/bou* idioms

3.3.1. The four animals and the idioms they have produced in English

3.3.1.2. The fine line between a proverb and an idiom

3.3.2. English and Romanian *dog, cat, horse* and *ox/bull* idioms in tables

3.3.3. English and Romanian *dog, cat, horse* and *bull* idioms
in numbers and percentages

Conclusions

Chapter 4 - Culturally Marked Idioms – Idioms which Spill the Beans

4.1. Introduction

4.2. What is culture?

4.3. Cutting to the chase

4.3.1. Cultural marks before idioms

4.4. Why do we create idioms?

4.4.1. Why and how do we create anything at all?

4.5. *Dog, cat, horse* and *ox/bull* idioms revisited

4.6. *Stupid* and *crazy* idioms – a cultural approach

4.6.1. Two nations gentle with the not-so-mentally-balanced ones

4.7. On the universal character of proverbs and the unique character of idioms

4.8. Will there be idioms in the future?

General Conclusions

Appendices and Glossary

Key words: *idioms, proto-idioms, similes, similibioids, idiomatization, Irony Based Idiom Sentences (IBIS)*

Notă explicativă.

În prezenta lucrare, cuvântul ”idiom” este folosit cu alt sens decât cel aflat în DEX. Aici, el se referă la orice expresie formată din cel puțin două cuvinte, al cărei înțeles diferă atât de oricare dintre cuvintele ce îl compun cât și de suma tuturor cuvintelor din el. Este ceea ce, în lingvistica românească, se cheamă expresie idiomatică sau idiotism.

Contribuție la dezvoltarea domeniului

Stabilirea unor **criterii mai noi și mai clare de diferențiere între idiomurile propriu-zise și alte expresii fixe non-idiomatice** este menită să deschidă calea către crearea unor **dicționare mai bune**. Noua categorie de idiomuri pe care le-am găsit, și anume **IBISes (Irony Based Idiom Sentences** – idiomuri sub formă de propoziții bazate pe ironie), deschide noi oportunități pentru cercetări suplimentare, inclusiv **dicționarele realizate doar din IBIS-uri**, deoarece sunt la fel de numeroase ca restul idiomurilor. În același timp, IBIS-urile pot fi organizate în continuare în funcție de subiectul și tiparul pe care le utilizează. Procesul de **de-idiomatizare** și **similidiomurile** sunt alte două descoperiri noi, care merită menționate.

Obiectivele

1. Stabilirea unor criterii clare în distingerea idiomurilor proprii și a altor expresii fixe.
2. Găsirea unei definiții îmbunătățite a idiomului.
3. Realizarea unei noi clasificări în funcție de cât de aproape sunt de a fi idiomuri propriu-zise, în concordanță cu noua definiție și folosind criteriile stabilite în teza de față.
4. Descoperirea rădăcinile idiomurilor și demonstrarea faptului că ele provin din structuri mai simple cu care coexistă.
5. Stabilirea caracterului preponderent negativ, neutru sau pozitiv a idiomurilor, în sensul și nu doar în structura lor.
6. Demonstrarea unei legături strânse între cultura unui popor și idiomurile din interiorul limbii sale, cu referire la tiparele și subiectele idiomurilor din limbile engleză și română. Pentru a atinge acest obiectiv, au fost luate în considerare următoarele idiomuri: idiomuri care descriu nebunia și / sau prostia și idiomurile care conțin următoarele cuvinte în ambele limbi: pisică, câine, cal, bou / taur.

Metode de cercetare

- metoda de analiză a datelor statistice
- tehnicile de comparare pentru a găsi caracteristica comună (metoda comparativă-contrastivă)
- deducția logică
- demonstrația logică
- *exprimarea unei opinii în cunoștință de cauză*
- *primul lucru care îmi vine în minte*

Rezumatul tezei de doctorat

Scopul inițial al cercetării a fost acela de a observa modul în care idiomurile au fost influențate de progresul tehnologiei, de-a lungul secolelor, și de a le clasifica în funcție de subiecte și de tiparele pe care le-au putut dezvolta în legătură cu tehnologia. Așa cum se întâmplă foarte des - de fapt, ar trebui să se întâmple de fiecare dată - cercetarea noastră a devenit curând mai complexă și a dus la descoperiri dificil de anticipat la început. Putem spune, fără teama de a greși, că una dintre cele mai importante constatări este faptul că **doar o fracțiune din expresiile conținute de dicționarele contemporane de idiomuri sunt cu adevărat idiomuri**. Restul sunt simple colocații, comparații simple, cuvinte sau expresii argotice și chiar proverbe. Uneori, numărul expresiilor care nu sunt idiomuri depășește numărul idiomurilor propriu-zise. Această constatare foarte importantă a condus la o concluzie destul de dezamăgitoare: idiomurile nu sunt în număr de zeci de mii, așa cum prezintă unele dicționare, ci semnificativ mai puține.

În **Capitolul 1**, s-a urmărit **stabilirea de noi criterii** de diferențiere între idiomuri și alte expresii, pe de o parte, și a unei definiții mai exacte a idiomurilor, pe de altă parte. Această definiție îmbunătățită, construită pe baza elementelor comune identificate în definițiile anterioare, funcționează, de asemenea, ca un ghid în selecția acelor expresii care îndeplinesc toate condițiile pentru a fi idiomuri.

Fără a încerca să facem un inventar exhaustiv al definițiilor existente și a diverselor clasificări ale idiomurilor, au fost analizate principalele direcții în studierea acestora pentru a extrage informațiile necesare legate de cum trebuie să arate și ce trebuie să reprezinte un idiom. Toate "drumurile" ne-au dus la aceeași concluzie: **idiomurile sunt reprezentări artistice ale**

realității. Faptul că sunt metafore, fiind semantic mai mult sau mai puțin opace, a fost afirmat anterior de către cercetători importanți în domeniu, cum ar fi Makkai (1972), Strasles (1982), Fillmore și colab. (1988), Fernando (1996) și mulți alții. Ceea ce nu s-a spus, și este demonstrat în teza noastră de doctorat, este faptul că idiomurile, în ciuda opacității lor, nu sunt accesibile doar vorbitorilor autohtoni, așa cum a afirmat clar Wright (2002), și că ele pot fi deduse logic de către oricine, indiferent dacă este vorba despre vorbitori nativi de engleză sau nu. În plus, și nativilor trebuie să li se explice idiomurile pe care le au în limba lor, deoarece nu sunt încorporate în codul lor genetic. Este o chestiune de învățare a sensului unui grup de cuvinte, lucru care este identic cu învățarea sensului cuvintelor. Diferența dintre cele două - cuvintele și expresiile cu mai multe cuvinte, cum ar fi idiomurile - este că acestea din urmă sunt metafore în care logica și imaginația lucrează împreună pentru a prezenta realitatea sub forma unui produs artistic mai mult sau mai puțin abstract.

În afară de metodele specifice studiilor filologice, cele mai folosite fiind **abordarea contrastivă** și **deducția logică**, alte două metode au fost folosite în cercetarea noastră. Ele ar putea fi privite ca neobișnuite, dar importanța lor a fost dovedită fără putință de tăgadă: **exprimarea unei opinii în cunoștință de cauză** (bine-cunoscutul *educated guess* din engleză) și **primul lucru care îmi vine în minte** (la fel de bine-cunoscutul *off the top of my head*). În ciuda faptului că sună neortodox, ele sunt legate de ceva care nu ar trebui să lipsească din nicio cercetare, indiferent de domeniu: intuiția. Deși „cărțile sunt făcute din cărți”, cele mai interesante constatări sunt rezultatul unei intuiții. *Exprimarea unei opinii în cunoștință de cauză* se poate dovedi a fi greșită, dar acest fapt nu ar trebui să excludă această metodă. În ceea ce privește tehnica *primului lucru care îmi vine în minte*, aceasta funcționează atât în cazul vorbitorilor nativi ai limbii în care se desfășoară cercetarea, cât și în cazul vorbitorilor non-nativi, dacă aceștia din urmă au fost expuși la această limbă intensiv și pe o perioadă lungă de timp. Profesorii de engleză se numără printre ei. Dacă un vorbitor nativ nu-și amintește decât unele expresii care înseamnă, de exemplu, *obosit*, acest lucru se datorează faptului că acelea sunt cele mai frecvent utilizate. Un vorbitor nativ poate cunoaște mai multe expresii cu referire la starea de a fi epuizat fizic, dar cele pe care și le amintește un vorbitor ne-nativ sunt cele pe care și vorbitorul nativ le folosește în mod regulat. Idiomurile care nu sunt populare sunt predispuse să dispară mai repede din limbă.

Două dintre metodele menționate deja - **intuiția** și **deducția logică** - ne-au ajutat să dezvăluim un adevăr extraordinar: e posibil ca toate **idiomurile să provină din construcții comparative cu formă fixă** (eng. **simile**). Demonstrația din subcapitolul 1.2.1. utilizează procesul de idiomatizare în sens invers, și anume **de-idiomatizarea**. Trebuie menționat faptul

că ”idiomatizare” (eng. *idiomatization*), deși creează impresia unui cuvânt inventat în special pentru cercetarea noastră, și în ciuda faptului că nu poate fi găsit în cele mai recente dicționare actualizate (cum ar fi Cambridge și Oxford online), este prezent în mai puțin faimosul Wiktionary, unde este și definit: ”*Substantiv; idiomatizare (idiomatizări la plural). Procesul de creare a unui termen idiomatice*”(https://en.wiktionary.org/wiki/idiomatization). În lumina acestei noi dovezi, faptul că a fost folosit până acum nu reprezintă o surpriză. Pe de altă parte, de-idiomatizarea poate reprezenta o premieră. În esență, procesul de de-idiomatizare este cea mai convingătoare dovadă că o expresie formată din cel puțin două cuvinte, a cărei înțeles nu este echivalent cu înțelesul fiecărui cuvânt luat separat sau cu suma cuvintelor din ea, este un idiom. Dacă expresia poate fi redusă la o *simile* (eng. comparație cu formă fixă), fie că este simplă sau complexă, atunci expresia este un idiom. Pentru a demonstra teoria noastră, am considerat cuvântul *stupid* și am reconstituit drumul de la cuvântul simplu la un idiom având același înțeles: *stupid - prost ca un măgar* (simplă *simile*) - *mut ca un indian din lemn* (*simile* complexă) – *nu e cel mai ascuțit creion din cutie* (idiom). Evoluția modului în care ne putem referi la o persoană considerată stupidă este cât se poate de clară: de la însuși cuvânt *stupid* la o expresie - *simile* simplă (expresia *prost ca un măgar* compară pur și simplu o ființă umană cu un măgar, iar măgarul nu are altă caracteristică decât cea implicată de comparație - a fi prost, stupid), prin etapa unei expresii - *simile* complexe (*prost ca un indian din lemn* nu înseamnă doar că indienii sunt considerați a fi stupizi, ci întărește această idee oferind indianului o caracteristică ciudată - e ”confectionat din lemn”), terminând în cea mai complexă modalitate de a afirma că cineva este stupid: un idiom sub formă de metaforă – *nu e cel mai ascuțit creion din cutie*. În această formă, comparația din interior nu poate fi văzută în mod clar, dar aplicând metoda de de-idiomatizare, se ajunge la comparație: „Prin de-idiomatizarea acesteia, expresia poate fi redusă la *nu la fel de ascuțit precum celelalte creioane din cutie*, care este încă un idiom, dar mai aproape de o expresie - *simile*, folosind construcția comparativă „nu la fel de... ca”. Procesul de transformare a acestuia într-o *simile* simplă trece prin stadiul de *simile* complexă: *prost ca un creion neascuțit*. Următorul pas este de a reduce comparația complexă la una simplă: *prost ca un creion*. Poate fi, de asemenea, dezvoltată într-o comparație îmbunătățită metaforic (un *simile* la care se adaugă un element al cărui rol este să construiască o metaforă): *prost ca un creion neascuțit într-o cutie plină de creioane ascuțite*”(Capitolul 1, subcapitolul 1.2.1.) .

Următorul subcapitol, 1.2.2., prezintă o nouă vedere asupra acestor *similes*, creând trei noi categorii din punct de vedere al idiomatității lor, așa cum se arată în tabelul 3:

Tabelul 3. Nouă terminologie pentru trei categorii de *simile*

Non-idiomatic similes	Proto-idioms	Semi-idioms or simlidioms*
strong like an ox	smart as a stick	like a bear with a sore head

*the term *simlidioms* was coined by associate professor Petru Iamandi during a discussion about idioms, in 2018.

Fiecare nouă categorie de *similes* are propria formulă și propriile sale caracteristici. Astfel, **similes non-idiomatice** compară pur și simplu A cu B, după formula *caracteristică + ca/precum + substantiv care are acea caracteristică*, **proto-idiomurile** oferă lui B o caracteristică pe care B nu o poate avea, creând o imagine destul de amuzantă, folosind formula *caracteristică + ca/precum + substantiv care nu poate avea acea caracteristică*, în timp ce **simlidiomurile** sunt comparații complexe, punând B într-o situație neobișnuită, cu același efect ca în cazul proto-idiomurilor, folosind formula *A este ca/precum + B + caracteristică neobișnuită pentru B*.

Ca urmare a noilor descoperiri, expresiile luate în considerare în cercetarea noastră sunt cele exemplificate în tabelul 4, același subcapitol:

Table 4. Idiomuri propriu-zise

Proto-idioms	Simlidioms	Pure idioms
dumber than a bag or rocks	like a dog with two tails	all foam, no beer (<i>stupid</i>)

O altă constatare foarte importantă este faptul că multe **idiomuri sunt sub formă de propoziții complete**, dar nu este vorba despre proverb. De fapt, am demonstrat, în subcapitolul 1.1.3.1, că **proverbele nu sunt idiomuri**. Propozițiile-idiomuri diferă de proverbe în sensul că, în timp ce acestea din urmă reprezintă mostre de înțelepciune, oferind sfaturi sau reflectând asupra lumii, **propozițiile-idiom sunt reprezentări pline de umor ale realității prin analogii mai mult sau mai puțin ironice** (de exemplu, *luminile sunt aprinse, dar nu e nimeni acasă*, adică *stupid, prost*). Ca urmare a acestor caracteristici, care le diferențiază de proverbe, propozițiile-idiom sunt numite în lucrarea noastră de cercetare IBISes, adică **Irony Based Idiom Sentences – Propoziții-idiom bazate pe ironie** (v. subcapitolul 1.2.3.).

În concluzie, definiția noastră pentru idiom face o distincție mai clară între idiomurile proprii și alte tipuri de fraze fixe și include **proto-idiomurile, simlidiomurile, idiomurile pure și IBIS-urile: idiomurile sunt expresii fixe, alcătuite din cel puțin două cuvinte independente, al căror sens este diferit de oricare dintre cuvinte și de suma cuvintelor din ele**

și care provin dintr-o comparație, având caracteristicile unei metafore și fiind imagini artistice ale realității.

Definiția de mai sus, dublată de propriile noastre criterii în diferențierea dintre idiomuri și restul expresiilor fixe, au pus bazele capitolelor 2 și 3. Scopul nostru principal, în Capitolul 1, a fost să ne asigurăm că toate expresiile luate în considerare pentru a atinge obiectivele stabilite pentru restul cercetării sunt idiomuri, și nu expresii neidiomatice.

Următorul pas logic a fost studierea modului în care timpul și tehnologia au influențat producerea de idiomuri. Faptul că tehnologia a ajutat la crearea de noi idiomuri nu a fost doar o intuiție. Era evident că idiomurile din limba engleză, cum ar fi *a-i exploda capacul*, *a avea un șurub slăbit* și *motorul merge, dar nu este nimeni la volan*, descriind oamenii furioși sau exprimând nebunie / prostie, conțineau elemente ale progresului tehnologic, dar mai multe cercetări erau necesare pentru a vedea din câte domenii de activitate tehnologică oamenii au împrumutat elemente pentru a „inventa” noi idiomuri. A urmat alegerea unei teme pentru idiomuri, preferabil una înalt productivă. Metoda *primul lucru care îmi vine în minte* s-a dovedit foarte utilă în acest caz, cele trei idiomuri menționate mai sus, chiar cele care mi-au venit în minte pentru prima dată când m-am gândit la exemple de idiomuri, oferindu-ne tema: *nebun* și/sau *prost*. Alegerea a două caracteristici negative nu a fost o coincidență, deoarece majoritatea idiomurilor sunt negative, așa cum s-a demonstrat în Capitolul 3. În ceea ce privește idiomurile despre nebunie și prostie, acestea sunt peste o sută în limba engleză, de la proto-idiomuri la IBIS. .

După ample cercetări, incluzând peste treizeci de cărți despre idiomuri și dicționare și șaptesprezece site-uri dedicate, atât pentru limba engleză cât și pentru limba română, am constatat diferențe mari între cele două limbi, după cum se arată în tabelul de mai jos (tabelul 1 din apendicele 3):

Table 1. Toate idiomurile, *face to face*

		English	Romanian
STUPID	idioms	83	8
	IBISes	40	9
CRAZY	idioms	9	9
	IBISes	29	4
TEMPORARY		27	12

Folosind **metoda de analiză a datelor statistice**, am extras diferite informații privind diferențele dintre engleză și română în ceea ce privește productivitatea. În consecință, dintr-un total de 140 de idiomuri englezești și românești, 87% (ca în optzeci și șapte!) aparțin limbii engleze, 58% sunt sub formă de idiomuri și 29% sub formă de IBIS. Doar 13% sunt românești, dar, spre deosebire de cele englezești, există un echilibru între idiomuri și IBIS: 6% idiomuri și 7% IBIS. . Situația nu este foarte diferită pentru idiomurile referitoare la *nebunie*, dintr-un total de o sută de idiomuri englezești și românești, 75% aparținând limbii engleze. Faptul că, statistic, există mai multe idiomuri despre *nebunie* decât despre *prostie* în limba română poate fi privit ca un fapt cultural și este explicat în Capitolul 4.

Capitolul 3 urmărește găsirea unui răspuns la o întrebare fundamentală sugerată de Capitolul 2: **sunt idiomurile negative mai numeroase decât cele pozitive sau decât cele neutre?** În primul rând, a trebuit să le definim:

- un idiom negativ este un idiom care descrie o situație neplăcută sau nedorită, un fapt negativ sau o caracteristică negativă a unei persoane, fără a avea neapărat cuvinte negative în compoziția lui;

Filosofică sau nu, definiția de mai sus a pus bazele definiției complete a idiomurilor pozitive și negative:

- un idiom pozitiv este un idiom care descrie o calitate sau o caracteristică plăcută a unei persoane sau a unei situații, fără a lipsi neapărat cuvintele negative din compoziția sa;

- un idiom neutru este o idiom care nu îndeplinește niciuna dintre condițiile menționate în definiție pentru celelalte două tipuri de idiomuri.

Având în vedere faptul că opțiunile noastre de a aduna anumite idiomuri ar putea trece ca subiective, am luat o decizie menită să arate obiectivitate totală: numărarea tuturor idiomurilor găsite pe 10 pagini consecutive într-un dicționar de idiomuri. După calcularea procentelor, rezultatele au vorbit de la sine (Subcapitolul 3.2.4.). Cele două dicționare alese au fost Cambridge International Dictionary of Idioms (CIDI 2001) și Dicționarul Frazeologic al Limbii Române (DFLR, Totici 2009).

Chart 7

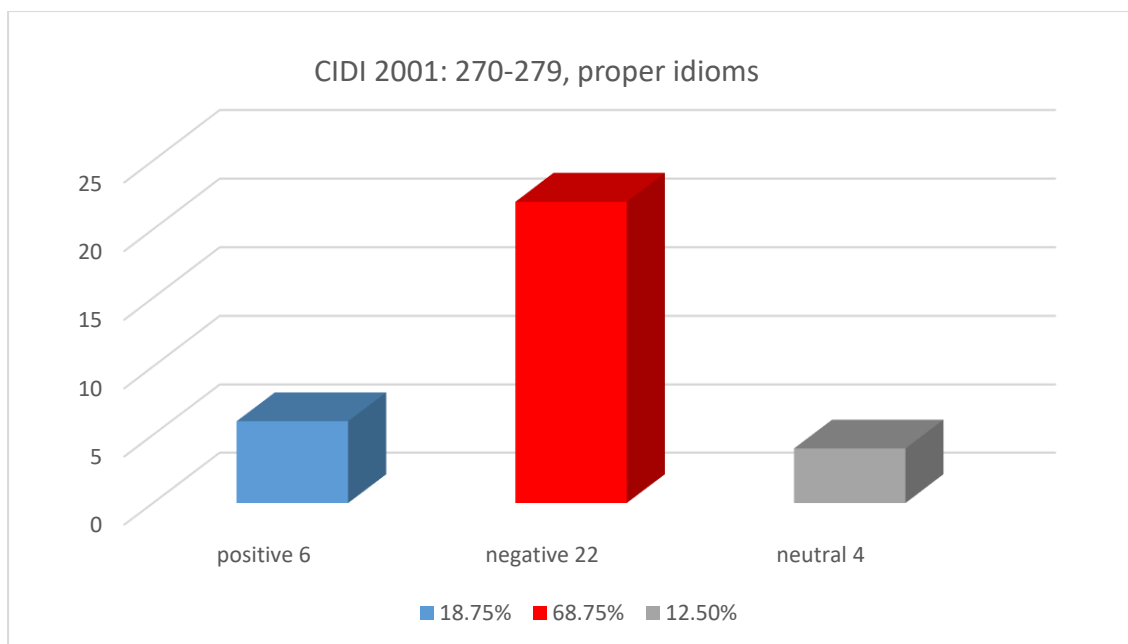
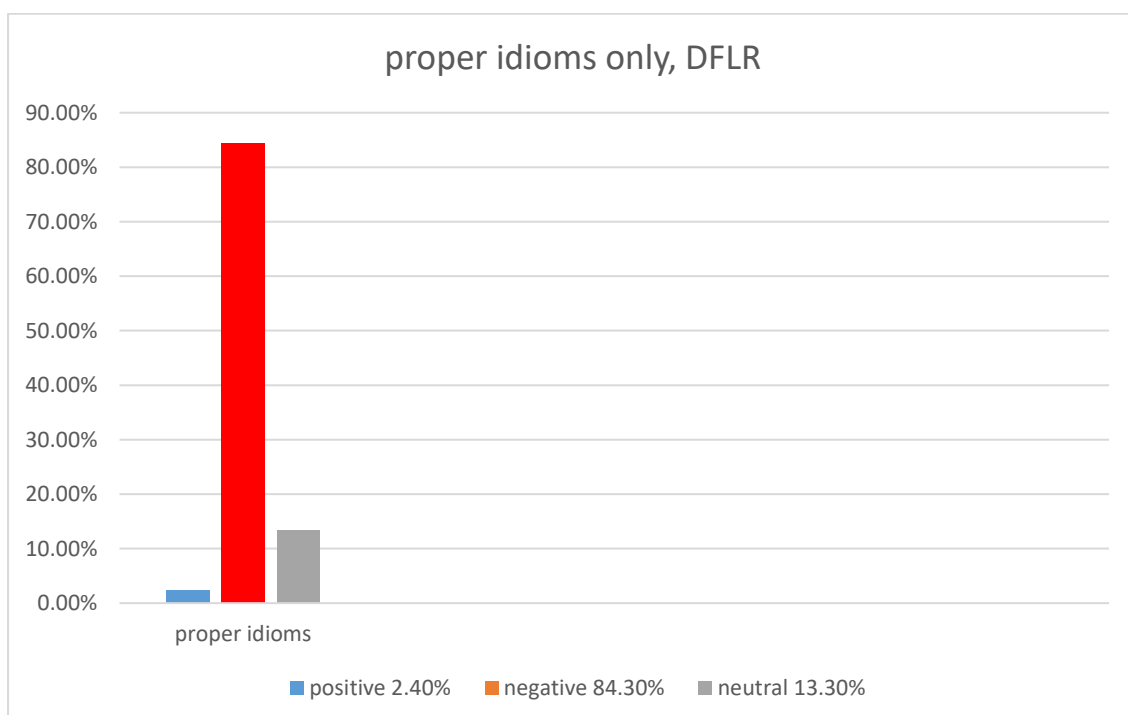

Chart 13

Pentru a ne pune teoria la încercare, am ales patru animale domestice - cele mai iubite și cele mai obișnuite animale : *câinele*, *pisica*, *calul* și *boul / taurul* - și am căutat toate idiomurile care includeau numele acestora. . Rezultatele au relevat faptul că, într-adevăr, **idiomurile românești sunt ‘mai negative’ decât cele din limba engleză**, așa cum se poate observa în tabelul de mai jos (Subcapitolul 3.3.3.).

Table 22 – English versus Romanian idioms

Eng	positive	negative	neutral	Ro	positive	negative	neutral
dog	6	15	7	câine	2	9	0
cat	4	14	4	pisică	1	10	0
horse	4	16	9	cal	2	13	4
Bull/ox	3	11	3	bou/taur	1	9	1

În procente, sunt 54% idiomuri negative cu *dog* față de 81% idiomuri negative cu *câine*, 64% idiomuri negative cu *cat* față de 91% idiomuri negative cu *pisică*, 55% idiomuri negative cu *horse* față de 68% idiomuri negative cu *cal* și 65% idiomuri negative cu *ox/bull* față de 82% idiomuri negative cu *bou / taur*. Faptul că sunt zero idiomuri neutre cu *câine* și *pisică* precum și faptul că negativitatea este semnificativ mai mare în limba română vor fi discutate pe scurt în Capitolul 4, care are scopul de a demonstra că „spuneți-mi ce idiomuri folosiți și vă voi spune despre poporul vostru” nu este doar un joc de cuvinte.

Luând în considerare ceea ce oamenii de știință din domeniu numesc **cultură antropologică**, Capitolul 4 revizuieste idiomurile studiate în Capitolul 2 și Capitolul 3, în încercarea de a explica situația exprimată în numere din capitolele menționate. Marea diferență dintre procentele idiomurilor negative din Capitolul 3, nu poate fi explicat decât prin prisma culturii fiecărui popor.

Un alt fapt interesant, care poate fi explicat doar prin cultură, este rata ridicată a idiomurilor negative conținând cuvintele *cal* și *bou / taur*, atât în engleză, cât și în română. La urma urmei, aceste două animale au jucat un rol foarte important în istoria celor două națiuni. De ce au fost utilizate în principal pentru producerea de idiomuri negative? Explicația constă într-o zicală engleză celebră, tradusă mot-a-mot aici: *suferința are nevoie de tovarăș* (misery needs company): „Considerăm că nu greșim când ajungem la concluzia că cele patru animale au fost alese pentru a face parte din idiomuri negative tocmai datorită necesității de a ”vedea ” o față prietenoasă atunci când este nevoie ”(Subcapitolul 4.5.).

În ceea ce privește idiomurile despre *nebulie* și *prostie*, revizuite și analizate din punct de vedere cultural în Subcapitolul 4.6., modelele lor cele mai de succes dezvăluie aspecte ale celor două culturi. Dacă este adevărat că o imagine vorbește cât o mie de cuvinte și că idiomurile sunt imagini ale realității, făcute cu cuvinte, atunci un idiom poate vorbi o mie de cuvinte.

Pentru a concluziona, **modul în care vorbim este modul în care gândim**. Tiparele și subiectele utilizate în producerea de idiomuri sunt reflectarea mentalității unei națiuni. O mentalitate construită pe obiceiuri, credințe, istorie și mediul natural. Într-un cuvânt, o mentalitate construită pe cultură. Suntem siguri că, dacă dintr-o civilizație necunoscută ar fi rămas doar un dicționar de idiomuri, am putea extrage informații valoroase despre modul lor de viață și despre mentalitatea lor.

Cu **noile sale clasificări ale idiomurilor**, după criterii originale, **23 de tabele și 24 de diagrame special concepute**, bazate pe 36 de dicționare și cărți despre idiomuri, 17 dicționare online și 30 de romane și cărți de știință, și analizând aproximativ 480 de idiomuri, teza noastră de doctorat *s-a făcut luntre și punte, mergând până-n pânzele albe*, idiomatic vorbind, pentru a descoperi măcar o parte din adevăr.

REFERENCES

- Avruch, K. 1998. Culture and Conflict Resolution. United States Institute of Peace Press. Ferraro: Washington DC
- Ayto, John. Simpson, John. 1996. Dictionary of Modern Slang. Oxford University Press: New York
- Boden, Margaret. 2004. The Creative Minds. Myths and Mechanism. Second edition, Routledge: London
- Bonvillian, Nancy. 2003. Language, Culture and Communication – The meaning of Messages. Fourth edition, Pearson Education Inc., Upper Saddle River: New Jersey, U.S.A.
- Cacciary, C., Tabossi, P. (editors) 1993. Idioms. Processing, Structure and Interpretation. Lawrence Erlbaum Associates, Inc., New Jersey
- Charles Singer, E.J. Homlyard, A.R. Hall and Trevor I. Williams (editors) assisted by E. Jaffe, Nan Clow and R.H.G. Thomson. 1957. A History of Technology. Volume II, *The Mediterranean Civilization and the Middle Ages*. Oxford University Press: London
- Cowie, A.P. and Mackin, R. (editors) 1975. Oxford Dictionary of Current Idiomatic English. Volume 1, Oxford University Press: London
- Cowie, A.P. and Mackin, R., McCaig I.R. (editors) 1983. Oxford Dictionary of Current Idiomatic English. Volume 2, Oxford University Press: London
- Cullen, K., Hands, P., McGovern, U. & Wright, J. (editors). 2000. A guide to Idioms. Thomson: Croatia
- Dixson, J. R. 2004. Essential Idioms in English. Pearson Education, Inc.: U.K.
- Dumistrăcel, Sterian. 2001. Până-n pânzele albe. Dicționar de expresii românești. Institutul European: Iași
- Fernando, C. (1996). Idioms and Idiomaticity. Oxford University Press: London
- Fraser, B. 1970. Idioms within a Transformational Grammar, in *Foundations of Language* 6: 22-42
- Furia, F. and Lasser, M. 2006 America's Songs. The Stories Behind the Songs of Broadway, Hollywood and Tin Pan Alley. Routledge: New York
- Gibbs, Raymond W. Jr. (1995). Idiomaticity and Human Cognition, in *Idioms: Structural and Psychological Perspectives*. Hillsdale: New Jersey
- Gorich, Knut et al. 2011. Cronica ilustrată a omenirii. Litera: București. Translated from German by Alexandru-Ionuț Mihăilescu

Gray, Martin Paul. 2010. Cave Art and the Evolution of the Humankind. Victoria University of Wellington, a thesis submitted in fulfilment of the requirements for the degree of Master of Arts in Philosophy

Hofstede, G. 1991/1994. Cultures and Organizations: Software of the Mind. HarperCollins Business: London

Hunston, Susan. 2011. Corpus Approaches to Evaluation. Phraseology and Evaluative Language. Routledge: New York

Ilinca, Vasile. 2015. Expresii românești în context A-C (DERC). Presa Universitară Clujeană

Johanson, Paula. 2017. The First Humans and Early Civilizations. The Palaeolithic Revolution. The Rosen Publishing Group, Inc.: New York

Johnson, Paul. 2009. Churchill. Humanitas: București

Katan, D. 2004. Translating Cultures. An Introduction for Translators, Interpreters and Mediators. UK: St. Jerome Publishing

Keeley, Lawrence H. 1996. War Before Civilization. Oxford University Press: New York, Oxford.

Kramsch, Claire. 1998. Language and Culture. Oxford University Press: Honk Kong

Makkai, A. 1972. Idiom Structure in English. The Hague: Mouton

Manser, Martin H. 2007. The Facts on Life. Dictionary of Proverbs. Infobase Publishing: New York

Mardar, Antoanela Marta. 2020. A Multifaceted Approach to Collocations in English, Romanian and Italian. Casa Cărții de Știință: Cluj-Napoca

Matsumoto, D. 1996. Culture and Psychology. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.

McMordie, W. 1972. English Idioms. Oxford University Press: London

Oring, Elliott. 1987. Jokes and the Discourse on Disaster. In *The Journal of American Folklore*, volume 100, No. 397, Jul.-Sept. 1987, 276-286

Prucher, Jeff (ed.). 2007. Brave New Words. The Oxford Dictionary of Science Fiction. Oxford University Press: New York

Pullum, Geoffrey K. 1999. 'African American Vernacular English Is Not Standard English With Mistakes', in Wheeler, Rebecca S. (editor) 1999. *The Workings of Language. From Prescriptions to Perspectives*. Westport C.T.: Praeger

Reich, P. 1986. Language Development. Prentice Hall

Richard Samuel, Horsey. 2006. *The Content and Acquisition of Lexical Concepts*. Thesis submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy University College London, January 2006

Scollon, Ron. Suzanne Wong, Scollon. 2001. *Intercultural Communication* (second edition), Blackwell Publishers Inc. Massachusetts: U.S.A.

Scovel, Thomas. 1998. *Psycholinguistics* (third impression 2001). Oxford University Press: London

Spencer-Oatey, Helen (editor). 2000. *Culturally Speaking. Managing Rapport Through Talk Across Culture*. Continuum: London; New York

Strassler, J. 1982. *Idioms in English. A Pragmatic Analysis*. Tübingen: Verlag

Teodor, Flonta. 2005. *An English and Romance Languages Equivalent Proverbs*. Teora, București, pag. 3 (Word variant)

Trantescu, Ana-Maria. 2009. *Cross-Cultural Cognitive Motivation of English and Romanian Head Idioms*, in Murar, Ioana (editor) 2009. *Intercultural Landscapes. Beyond Language and Cultural Ego*. Craiova

Weinreich, U. 1969. *Problems in the Analysis of Idioms*, in Puhvel, J. (ed) *The Substance and Structure of a Language*. 23-81, University of California Press: Berkeley

Web references

Anderson, Heidi Orava. 2018. *Kick the Bucket or Cash in One's Chips. An analysis of some English slang expressions for dying*.

<https://pdfs.semanticscholar.org/e31e/5877828a7a760e91148473423a770b4fb881.pdf>

Ayoob, Michael. 2010. *In Search of Mercy*. Minotaur Books: New York.

<https://books.google.ro/books?id=JiDYXW7kIFsC&pg=PT274&lpg=PT274&dq=I%C8%9Bm+a+few+bucks+short&source=bl&ots=IkivP2v8rY&sig=ACfU3U37o6r04CQj5isLs-ZS8IKojc3vLA&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwi948PV1dXoAhUH2aQKHajDokQ6AEwBXoECAoQNA#v=onepage&q=I%C8%9Bm%20a%20few%20bucks%20short&f=false>

Doorn, van, Janne. Zeelenberg, Marcel. 2014. *Anger and Prosocial Behavior*, in *Emotion Review*, Vol. 6, No. 3 (July 2014) pages 261–268, Tiburg University: The Netherlands

Floch, Maurice. 1955. *The Concept of Temporary Insanity Viewed by Criminologists*, in *Journal of Criminal Law and Criminology*, Volume 45, Issue 6, 685-689, at <https://scholarlycommons.law.northwestern.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4325&context=jclc>

Gray, Martin Paul. 2010. *Cave Art and the Evolution of Humankind*, at <https://core.ac.uk/download/pdf/41336956.pdf>

Hudgson, Charles. 2007. Carnal Knowledge. A Naval Gazer's Dictionary of Anatomy, Etymology and Trivia, at <https://books.google.ro/books?id=g5nYBQAAQBAJ&pg=PA153&lpg=PA153&dq=Long+Island+Telegraph++on+20+May+1830&source=bl&ots=8maw41p62K&sig=5tZe6n03G8zlNSHQvzX3POSwsX4&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwiB162ag67fAhXHKFAKHfYzBS0Q6AEwAXoECAUQAQ#v=onepage&q=Long%20Island%20Telegraph%20%20on%2020%20May%201830&f=false>

Martinez, Ignacio M. Palacios (1999). *Negative Polarity Idioms in Modern English* in International Computer Archive of Modern and Medieval English, No. 23, at <http://korpus.uib.no/icame/ij23/npime.pdf>

Maslow, Abraham H. (1966) *Psychology of Science*. Published by Maurice Bassett Publishing, at <https://www.scribd.com/doc/16370771/Abraham-Maslow-Psychology-of-Science-A-Reconnaissance>

Morison, B. 2005. Tales of the Underworld. March 30th, 2005, at <https://www.theguardian.com/environment/2005/mar/30/pollution.g2>

Spencer-Oatey, Helen. (2012) What is culture? A compilation of quotations. GlobalPAD Core Concepts. Available at GlobalPAD Open House

The Free Dictionary by Farflex, at <https://www.thefreedictionary.com/>. n.d.

USA Today, May 13, 2016, published at 11:22 p.m. by Gregory Korte, at <https://eu.usatoday.com/story/news/politics/2016/05/13/obama-nordic-leaders-summit-punch-above-their-weight/84330852/>

CORPUS

Adams, Th. W. and Kuder, S.R. 1984. Attitudes through Idioms. Heinle & Heinle Publishers: USA

Ayton, John and Simpson, John. 1992. Dictionary of Modern Slang. Oxford University Press: New York

Collis, Harry. 1986. American English Idioms. National Textbooks Company: USA

Cullen, K., Hands, P., McGovern, U. & Wright, J. 2000. A guide to Idioms. Thomson: Croatia

Curry, Dean. 1988. Idiomatic Expressions in Context. English Language Programs Division: Washington

- Dixson, J. R. 2004. *Essential Idioms in English*. Pearson Education, Inc.: UK
- Dumistrăcel, Stelian. 2001. *Până-n pânzele albe*. Institutul European: Iași
- Flonta, Teodor. 1995. *A Dictionary of English and Romance Languages Equivalent Proverbs*. Second edition. Teora: București.
- Fowler, W.S. 1972. *Dictionary of Idioms*. Thomas Nelson and Sons Ltd.: Canada
- Garg, A. 2005. *Another Word a Day*. John Wiley and Sons Inc.: New Jersey, Hoboken
- Gogălniceanu, C. 2007. *Povestea dinaintea vorbei*. Institutul European: Iași
- Gruen, Sara. 2011. *Water for Elephants*. Two Roads: Great Britain
- Hiñtescu, I.C. 1985. *Proverbele românilor*. Facla: Timișoara
- Hodges, Andrew. 2014. *Allan Turing: The Enigma*. Vintage: London
- Hodgson, C. 2007. *Carnal Knowledge. A Naval Gazer's Dictionary of Anatomy, Etymology and Trivia*. New York: Saint Martin's Griffin
- Ilinca, Vasile. 2015. *Dicționar de expresii românești în contexte [DERC]*. A-C. Presa Universitară Clujeană: Cluj-Napoca, România
- King, Stephen. 2011. *The Shining*. Hodder: London
- Linda and Roger Flavel, Kyle Cathie. 1992. *Dictionary of Idioms and their Origins*. Cox and Wyman Ltd: London
- London, Jack. 2014. *Call of the Wild & White Fang*. Wordsworth Classics: Loondon
- Manser, Martin H. 2007. *The facts on File – Dictionary of Proverbs*. Infobase Publishing: New York
- Marin, Buca. 2012. *Marele dicționar de expresii românești*. Meteor Publishing: România
- Morărașu, Nadia. 2010. *A Dictionary of Similes: from Phrasemes to Tropes*. Iași: Editura Pim
- Nicolescu, Adrian. Popovici, Liliana. Preda, Ioan. 1967. *Dicționar frazeologic Englez-Român*. Editura Științifică: București
- Săileanu, C., Poenaru, V. 2007. *The Great English-Romanian Dictionary of Idioms*. [GERDI] București: Coresi
- Salinger, J.D. 2010. *The Cather in the Rye*. Pearson: London.
- Seidl, Jennifer. 1995. *Exercises on Idioms*. Oxford University Press: Oxford

Spears, Richard A. 2000. NTC's American Idiom Dictionary. NTC Publishing Group, a Division of McGraw-Hill: USA.

Spears, Richard A. 2005. McGraw-Hill's Dictionary of American Idioms. McGraw-Hill Companies Inc.: USA.

Spears, Richard A. 2007. McGraw-Hill's Essential American Idioms Dictionary. Second edition, McGraw-Hill Companies Inc.: U.S.A.

Stone, Linton. 1972. Modern English Idioms. Evans Brothers Limited: London

Tofan, Gh. Ioan. 2018. Pe malul de lut al fluviului. Eikon: București.

Totici, M. 2009. Dicționar frazeologic al limbii române. Saeculum Vizual: București

Wacyn-Jones, Peter. 2002. Test your Idioms. Pearson Education Limited: UK

Wright, John. 2002. Idioms Organiser. Heinle: Boston, U.S.A.

*** American Language Course. Book of Idioms. 2003. Defense Language Institute English Language Center, Lackland Air Force Base, Texas

*** Cambridge International Dictionary of Idioms. 1998. Cambridge University Press: U.K.

*** Dicționar Englez-Român. 2008. Univers Enciclopedic: București

*** Dicționar Român-Englez Frazeologic. 2002. Teora: București

*** Longman Dictionary of Contemporary English. 2003. Pearson Education Limited: U.K.

*** Longman Dictionary of English Language and Culture. 2005. Pearson Education Limited: U.K.

*** Longman Language Activator. 2000. Pearson Education Limited: United Kingdom

*** Oxford Collocations Dictionary for Students of English. 2002. Oxford University Press: New York (VEZI CĂ LE MAI AI).

***Longman. 2000. Language Activator. The World's First Production Dictionary. Edinburgh Gate. Harlow: England

***Longman. 2003. Dictionary of Contemporary English. The Living Dictionary. Edinburgh Gate. Harlow: England.

Web Corpus – dictionaries and dedicated sites on idioms

Cambridge Dictionary Online at <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/>

Resources for learning English EF, at <https://www.ef.com/wwen/english-resources/english-idioms/>

Famous Idioms Meaning, at <https://www.smart-words.org/quotes-sayings/idioms-meaning.html>

The Idioms – Largest Idioms Dictionary, at <https://www.theidioms.com/>

FluentU – English Language and Culture Blog, at <https://www.fluentu.com/blog/english/english-idioms-6/>

Online Teachers UK, at <https://onlineteachersuk.com/english-idioms/>

Idiom Site, at <http://www.idiomsite.com/>

7ESL, at <https://7esl.com/english-idioms/>

Thought.Co, at <https://www.thoughtco.com/common-english-idioms-3211646>

CAE Exams, at <https://www.caexamtips.com/blog/10-idioms>

Easy Pace Learning, at <https://www.easypacelearning.com/english-books/animal-idioms-from-a-to-z/1002-animal-idioms-about-dogs-and-their-meanings>

beauty, appearance at <https://www.learn-english-today.com/idioms/idiom-categories/beauty/beauty-appearance.html>

honesty, dishonesty at <https://www.learn-english-today.com/idioms/idiom-categories/honesty/honesty-dishonesty1-bare-eco.html>

sadness at <https://blog.knudge.me/idioms-that-express-sadness-7132b9e39cd9> (visited on April 9th, at 09:18 a.m.)

happiness, sadness at <https://www.learn-english-today.com/idioms/idiom-categories/happiness-sadness/happiness-sadness1.html> (April 9th, 2019, at 09:23 a.m.)

sadness at <https://dictionaryblog.cambridge.org/2018/01/17/it-broke-my-heart-idioms-and-phrasal-verbs-to-express-sadness/>

personality at <https://www.learn-english-today.com/idioms/idiom-categories/descp-people/descr-pp1.html>

Figure 2 found at

https://www.google.com/search?q=Brake%27s+cultural+model+with+Hall%27s+triad&rlz=1C1ASVA_enRO852RO852&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=J2aqQxzSJOW0EM%253A%252Cf2BJz7rP0MZdpM%252C_&vet=1&usg=AI4_kQb2MTF8UEOpOeTeK82coYsjytQuQ&sa=X&ved=2ahUKEwifpruuwqvnAhVPyhoKHxc3BvsQ9QEwD3oECAYQBQ#imgrc=J2aqQxzSJOW0EM&imgdii=eQDH_yFHayr1kM

Web Corpus – novels and science books

- Benjamin, Alison; Green, Rosanne; Sparks, Lisa; Weitzman, Ilana (compiled by). 2013. *Jokelopedia. The Biggest, Best, Silliest, Dumbest Joke Book Ever*. Workman Publishing
- Callaway, Phil. 2008. *Family Squeeze*. Multnomah Books: Colorado.
- Cardieri, Anthony J. 2009. *Luck of the Draw*. Minotaur Books: New York
- Carey, M.R. 2017. *Fellside*. Nemira Publishing: București. Translated into Romanian by Ruxandra Toma.
- Demers, Ralph. 2016. *Sand Dollars*. Outskirts Press Inc.: U.S.A.
- Dowling, Bernie. 2017 (third edition). *Iraqi Icicle*. Bent Banana Books: Australia
- Dye, Dale A. 2013. *Outrage*. Warriors Publishing Group
- Florea, Silvian. 2014. *Premiul. Alfa*: București
- Goma, Paul. 1995. *Scrisori întredeschise*. Multiprint: România
- Handeland, Lori. *A Soldier's Quest*. Harlequin (year not shown)
- Hubbard, Jenny. 2016. *Zăpada Mielilor*. Trei: București. Translated into Romanian by Ionela Chirilă.
- Hutcherson, Ken. 2001. *Before all Hell Breaks Loose*. Multnomah Publishers: Sisters, Oregon.
- Kinsella, Caroline and Kinsella, Connor. 2006. *Introducing Mental Health. A Practical Guide*. Jessica Kingsley Publishers: London and Philadelphia.
- McKeanveney J. 2013. *Away with the Fairies*. AuthorHouse UK Ltd., Bloomington: U.S.A.
- Mihuța, Tristan. 2014. *Adevărul gol-goluț*. AzBest Publishing: Romania
- Paraschivescu, Radu. 2013. *Maimuța carpatină*. Humanitas: București.
- Pârvulescu, Ioana. 2005. *În intimitatea secolului 19*. Humanitas e-Book: București
- Pastor Crone, Billy. 2017. *The Final Countdown*. Vol. 1. Published by Get a Life Ministries, kindle edition
- Smarandache, Florin. 1993. *Metaistorie. Teatru*. Editura Doris: București
- Springsteen, Bruce. 2017. *Born to Run*. Polirom: București. Translated into Romanian by Mircea Pricăjan
- Wilson, F. Paul. 2000. *All the Rage*. Tor Books: New York
- Woods, Stuart. *Unnatural Acts*. 2012: 14. Signet: New York

BIBLIOGRAPHY

- Baker, Mona. 2006. *In Other Words – A Coursebook on Translation*. Routledge: London and New York
- Bassnet, Susan. 2002. *Translation Studies*. Routledge: London and New York
- Brooker, Peter. 2003. *A Glossary of Cultural Theory* (2nd edition). Arnold: London
- Burke, Lucy. Crowley, Tony. Girvin, Alan. 2000. *The Routledge Language and Cultural Theory Reader*. Routledge: London and New York
- Chantrell, Glyniss. 2004. *Word Histories*. Oxford University Press: Oxford, New York
- Colțun, Gheorghe. 2001. *Studiu de Stilistică Frazologică*. Universitatea de Stat din Moldova: Chișinău
- Cronin, Michael. 2006. *Translation and Identity*. Routledge: London and New York
- Delabita, Dirk. D’hulst, Lieven. Meylaerts, Reine (eds.). 2006. *Functional Approaches to Culture and Translation*. John Benjamin Publishing Company: Amsterdam
- Dirven, Rene. Porings, Ralf (eds.). 2003. *Metaphor and Metonymy in Comparison and Contrast*. Mouton de Gruyter: Berlin and New York
- Durand, Gilbert. 1977. *Structurile Antropologice ale Imaginarului*. Translated into Romanian by Marcel Aderca. Editura Univers: București.
- Duranti, Alessandro. 1997. *Linguistic Anthropology*. Cambridge University Press: U.S.A.
- Edwards, John. 2009. *language and Identity*. Cambridge University Press: U.K.
- Johnson, Richard. Chambers, Deborah. Raghuram, Parvati. Tincknell, Estella. 2004. *The Practice of Cultural Studies*. SAGE Publications Ltd.: London
- Knowles, Elisabeth (ed.). 2006. *Oxford Dictionary of Phrase and Fable*. Oxford University Press: Oxford and New York
- Kockelman, Paul. 2010. *Language, Culture and Mind – Natural Constructions and Social Kinds*. Cambridge University Press: U.K.
- Lăcătușu, Tamara. 2000. *Cultură și Comunicare*. Junimea: Iași
- Lakoff, George. Johnsen, Mark. 2003. *Metaphors We Live By*. The University of Chicago Press: London
- McCarthy Michael. O’Dell, Felicity. 2008. *English Collocations in Use*. Cambridge University Press: U.K.
- Morărașu, Nadia N. 2010. *A Dictionary of Similes: From Phrasemes to Tropes*. Editura Pim: Iași

Murar, Ioana. Vilceanu, Titela (eds.). 2009. Intercultural Landscapes. Beyond Language and Cultural Ego. Universitaria: Craiova

Nicolescu, Adrian. Popovici, Liliana. Preda, Ioan. 1967. Dicționar frazeologic român. Editura Științifică: București

Ricoeur, Paul. 2006. On Translation. Routledge: U.S.A. and Canada

Rubel, Paula G. Rosman, Abraham (eds.). 2003. Translating Cultures. Perspectives on Translation and Anthropology. BERG: Oxford and New York

Sapir, Edward. 1949. Culture, Language and Personality. University of California Press: Berkely, Los Angeles, London

Swan, Michael. 2002. Practical English Usage – International Student's Edition. Oxford University Press: Oxford

Thorne, Tony. 1990. The Dictionary of Contemporary Slang. Pantheon Books: New York

Wood, Frederick T. 1970. English Verbal Idioms. Macmillan: London